

ДЕТИНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Практичне заняття. ЕКОНОМІЧНІ МОДЕЛІ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД

- 1.1. Поєднання легальної та тіньової діяльності і фактори, які впливають на вибір індивіда (модель Г. Беккера)
- 1.2. Основні положення моделі А. Ерліха
- 1.3. Кримінальна поведінка і обмежена раціональність
- 1.4. Оптимальні витрати на боротьбу із злочинністю (економічна теорія злочинів і покарань Г. Беккера)

Завдання 1. Охарактеризуйте залежність очікуваної корисності злочинця від тяжкості та ймовірності покарання

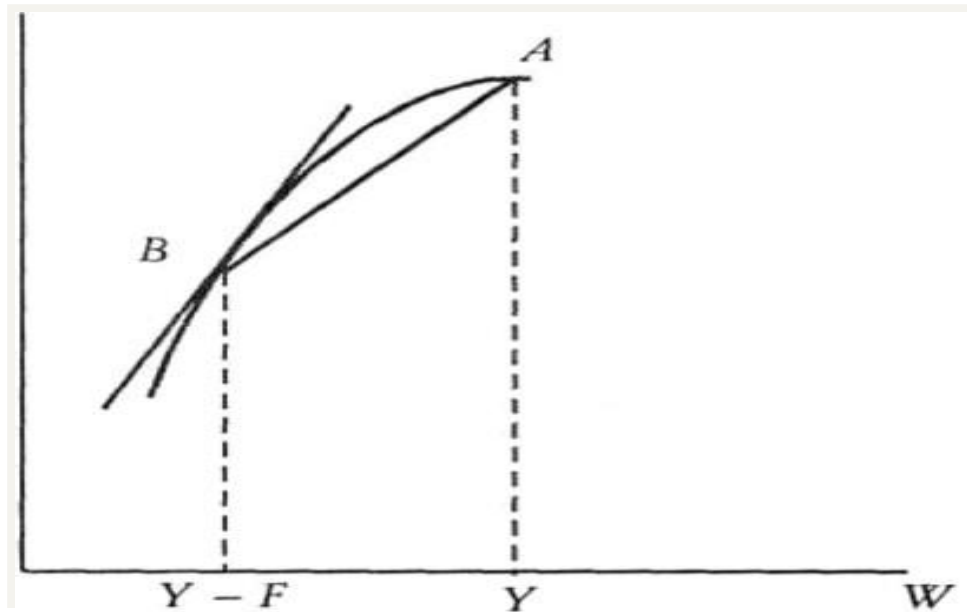

Рис. 1. Залежність очікуваної корисності злочинця від тяжкості та ймовірності покарання

1. **Завдання 2.** Подумайте і дайте відповіді на запитання :
2. Чи правильне таке твердження: «Суспільство має боротися зі злочинністю до повного її викорінення»?
3. Що, на думку Г. Беккера, має більший стримуючий ефект на злочинність: посилення тяжкості покарання чи збільшення ймовірності його наступу?
4. У чому полягає основна відмінність підходу до аналізу протиправної поведінки Беккера від підходу Ерліха?

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

5. Гері Беккер думав, що штрафи – це суспільно найефективніший метод покарання злочинців. Проте згодом економісти висунули низку умов, що обмежують можливості застосування цього способу покарання. Чи можуть, на Вашу думку, штрафи бути універсальною формою покарання злочинців? Обґрунтуйте свою відповідь.

6. Як впливає рівень безробіття у суспільстві на зростання протиправної поведінки людей?

Завдання 3. Один підприємець вирішив із легальної сфери перейти частково у тіньову через випуск психотропної речовини. Ймовірність покарання $p=0,8$, корисність від злочину $U(Y)=5000$, корисність від злочину з покаранням $U(Y - F) = -10000$. Визначити доцільність скоєння злочину.

Розв'язати тести:

1. Раціональне пояснення причин злочинної поведінки людей з'явилося в науці у:

- А. 1968 р;
- Б. 1889 р;
- В. 1995 р;
- Г. 1975 р;
- Д. 1989 р.

2. Приймаючи рішення про те, чи вчиняти йому злочин чи відмовитися від цієї витівки, індивід, за Беккером, орієнтується на:

- А. свою очікувану корисність від скоєння злочину;
- Б. рівень тяжкості покарання;
- В. наявність можливостей для скоєння злочину;
- Г. рівень підготовки для скоєння злочину;
- Д. рівень матеріальних витрат на скоєння злочину.

3. Для несхильних до ризику індивідів великий стримуючий ефект має:

- А. витрати на скоєння злочину;
- Б. осуд суспільства;
- В. збільшення тяжкості покарання;
- Г. корисність від скоєння злочину;
- Д. моральні аспекти.

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

4. Нелегальна діяльність індивідів у моделі Беккера:

- А. немає тривалості в часі;
- Б. триває близько 2 місяців;
- В. триває 6 місяців;
- Г. триває 3 місяці;
- Д. триває понад рік.

5. Модель, представлена А. Ерліхом базується на наступних передумовах:

- А. Індивід може витратити свій час на заняття двома видами діяльності, що приносить дохід: легальної та нелегальної; при цьому обидва види діяльності можуть поєднуватися індивідом у будь-якій пропорції;
- Б. Очікувані доходи від обох видів діяльності – монотонно зростаючі функції від часу, яке індивід витрачає на кожну них;
- В. Правопорушник суб'єктивно оцінює ймовірність того, що він буде затриманий і покараний;
- Г. Покарання будь-якого типу може мати грошову оцінку;
- Д. всі відповіді вірні.

6. Найважливішим фактором, що впливає на рівень нелегальних доходів індивідів і, таким чином, на їх схильність до порушення закону є:

- А. важкість покарання;
- Б. корисність від скоєння злочину;
- В. витрати на скоєння злочину;
- Г. рівень безробіття в суспільстві;
- Д. низький рівень моральних цінностей.

7. Найбільш суспільно ефективним засобом покарання злочинців, за Беккером, є:

- А. збільшення тяжкості покарань;
- Б. штрафи;
- В. осуд суспільства;
- Г. громадські роботи;
- Д. позбавлення волі.

8. У сукупності висновки Беккера для суспільної політики протидії злочинності називають –

- А. грошове покарання;
- Б. HFLP-результатом;
- В. максимальне покарання;

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

- Г. універсальне покарання;
- Д. граничне покарання.

9. У якому році вийшла книга Беккера "Економіка дискримінації"?

- А. у 1998 р.;
- Б. у 1957 р.;
- В. у 2001 р.;
- Г. у 1669 р.;
- Д. у 1897 р.

10. Втрачені заробітки на навчання вимірюють:

- А. плату за навчання;
- Б. плату за гуртожиток;
- В. цінність часу учнів;
- Г. витрати на харчування;
- Д. витрати на матеріали для навчання.